

XVIII Jornada sobre el Càncer de Mama: Càncer de mama en la dona gran (20/02/2015)

Com ha de ser l'abordatge del càncer de mama en la dona gran?

- *El Programa de cribatge de l'Hospital del Mar ja ha detectat **càncer de mama a 1.300 dones** des del seu inici, ara fa 20 anys.*
- *A Catalunya es diagnostiquen 4.000 casos nous de **Càncer de Mama** cada any. I 1 de cada 9 desenvoluparà un càncer de mama al llarg de la seva vida.*

La població d'edat avançada a Barcelona augmenta. Cada vegada l'esperança de vida és més elevada i aquest augment també s'acompanya d'una millor qualitat de vida, respecte a dècades anteriors. En el cas de les dones, aquest augment encara és més notable. Tot això està generant canvis importants en el camp de la salut, i, encara més en el cas del càncer, una patologia que clarament augmenta amb l'edat.

El proper divendres 20 de febrer d'enguany s'organitza la **XVIII edició de la Jornada sobre el Càncer de Mama** que posarà el focus, per primera vegada, en l'abordatge del càncer de mama en la dona més gran. Com és l'atenció assistencial de la dona gran? Com cuidem a la dona gran amb càncer de mama? Hi ha diferències en l'enfocament del seu diagnòstic? El tractament oncològic de les dones d'edat avançada és igual que en dones d'altres edats? Com s'ha de plantejar l'abordatge quirúrgic? I els tractaments químic- o radioteràpics? Podem oferir-los els tractaments més agressius o el remei serà pitjor que la malaltia? Com actuar en cada cas? Podem generalitzar? Cal tractar cada cas de manera individualitzada o ens podem plantejar protocols específics a partir d'una edat determinada? En certa manera, moltes d'aquestes pràctiques d'individualització ja es fan, però no com a part integral del disseny propi dels programes de cribatge, sinó a criteri dels diferents professionals.

Però abans de continuar cal fer la pregunta clau: a quina edat considerem que una dona es gran? És per a totes la mateixa?

Els 20 anys d'història del Programa de cribatge tanquen un cicle complet de 10 campanyes de seguiment a dones

Aquesta Jornada comença plantejant moltes preguntes de la mà dels seus coordinadors, els responsables del Programa de Detecció precoç del càncer de mama. Una de les grans peculiaritats i alhora valors d'aquesta jornada és la seva sòlida trajectòria, amb 18 edicions, avalades pels 20 anys del programa. **"El programa més antic de Detecció precoç tanca el seu primer cicle complet de seguiment en cribatge. Hi ha dones que van començar amb 50 anys i a les quals hem anat fent mamografies al llarg de 20 anys"**, explica el Dr. Francesc Macià, epidemiòleg de l'Hospital de Mar i coordinador de la Jornada, i continua: **"A Europa, hi ha un ampli consens tant pel que fa a la periodicitat de les mamografies de cribatge, cada 2 anys, com pel què fa a quin grup d'edat cal intervenir: entre els 50 i els 69 anys"**. Però, i després dels 69 anys? Cal que es continuï el seguiment de les usuàries que s'han adherit a les 10 campanyes del Programa de detecció precoç durant 20 anys de seguiment? Cal replantejar els dissenys actuals? **"Ha canviat el perfil de la dona gran"**, afirma el Dr. Francesc Macià, **"moltes d'elles se senten joves i sanes fins a edats que abans eren impensables. Volen fer coses per la seva salut, les han fet durant els 20 anys, s'han fet les revisions, han participat en el programa de cribatge i es troben en plena forma. No entenen que deixem de seguir-les i que la campanya acabi als 69 anys. "Es que ara ja ens podem morir?", pregunten sovint dolgudes"**.

Aquest serà el punt de partida de la primera taula rodona. Des del Regne Unit, **Kath Moser** aportarà les seves dades i experiència en el cribatge mamogràfic i fins a quina edat cal seguir-lo. La Dra. Moser està liderant un assaig per estudiar si hi ha benefici en mantenir el cribatge més enllà dels 69 anys i aportarà les seves conclusions. Cal una individualització d'aquest cribatge? Amb quins criteris i amb quines proves?

Per a més informació: www.parcdesalutmar.cat

Servei de comunicació | Passeig Marítim 25-29 | 08003 Barcelona | Tel. 93 248 30 72 |
Tel. 93 248 34 15 | Tel. 93 316 07 07 o Maribel Pérez (619885326)
Margarida Mas (626 523 034).

Per a fer un diagnòstic també hi ha diferències per edat. La **Dra. Mercedes Torres** parlarà de quines proves d'imatge seran més adequades i com s'ha d'orientar aquesta personalització en el diagnòstic, mentre que el Dr. Josep Mª Corominas explicarà quines són les diferències entre els tipus de tumors propis d'edats més joves o els de la dona gran. Les diferències però no només rauen en el diagnòstic sinó també en el tractament.

Com ajustar el tractament del càncer de mama en la dona gran?

"Hi ha una preocupació generalitzada sobre com actuar davant d'una dona gran amb càncer de mama, perquè no hi ha protocols específics", explica la Dra. Mar Vernet, ginecòloga i coordinadora de la Unitat Funcional de Patologia Mamària del PSMAR. L'esperança de vida augmenta i la incidència del càncer de mama s'incrementa amb l'edat, de manera que la incidència de casos de dones grans amb càncer de mama té una clara tendència a l'augment. **"Si en el càncer ja portem anys promovent la màxima individualització dels tractaments, cada vegada més personalitzats en funció del tipus de tumor i de les característiques de la pacient, en el cas de la dona gran aquest aspecte té una màxima rellevància",** comenta la Dra. Vernet. **"En les dones grans s'ha passat de plantejar freqüentment tractaments quasi pal·liatius, a veure dones que amb 80 anys plantegen fer-se una reconstrucció mamària".** Una dona de 73 anys pot estar molt activa, sense cap malaltia, amb absoluta independència i òptima capacitat funcional, o pot estar amb una capacitat funcional molt minvada i afectada de múltiples malalties. L'abordatge terapèutic d'aquestes dues persones de la mateixa edat no serà el mateix. **"És molt difícil trobar un equilibri. Trobar un instrument per a valorar-ne la capacitat funcional i quina afectació d'aquesta capacitat provocarem amb els tractaments ajudaria a ajustar aquest delicat equilibri entre oferir les màximes opcions terapèutiques, i alhora tenir cura d'aspectes com minimitzar les seqüeles del tractament del càncer, de la cirurgia, dels tractaments sistèmics, de la radioteràpia, o les repercussions personals, familiars o psico-socials de la malaltia. Tot això garantint la màxima qualitat de vida i evitant pèrdua de funcionalitat per a la seva vida diària",** prossegueix la Dra. Vernet.

I d'altra banda, per exemple, cal aplicar canvis en el pla terapèutic quirúrgic per raó d'edat? Aquest és el títol amb que es presentaran els estudis que està recopilant a manera de revisió la **Dra. Jenna Morgan** i que volen avaluar els beneficis de la hormonoteràpia en front de la cirurgia. També en el cas de la radioteràpia, el **Dr. Philip Poortmans**, parlarà de quin ha de ser l'abordatge per a la pacient anciana.

100 anys de l'Hospital del Mar, 20 Anys de Programa de Detecció Precoç del Càncer de Mama

És un fet que és més avantatjós actuar en els estadis inicials del càncer de mama que quan ja està avançat i aquest és el fonament de la detecció precoç d'aquesta malaltia. La supervivència de les dones amb càncer de mama està millorant i hi ha una reducció de la mortalitat anual d'un 2,5%. La supervivència als 5 anys és d'un 85% en la població general i del 95%, si el diagnòstic es fa gràcies al cribratge.

Des que el 1995, l'Hospital del Mar va posar en marxa un programa de detecció precoç de càncer de mama, s'han fet **més de 290.000 mamografies**, que han permès la detecció precoç de **1.289 casos de càncer de mama**.

Aquest sòlid programa de detecció precoç, el més antic existent i que enguany registra ja 20 anys d'història, ha permès fer un estudi evolutiu del càncer de mama i obtenir dades concretes sobre tots els tipus i subtipus de tumors detectats gràcies al cribratge poblacional. Durant els 20 anys del Programa, la Jornada Anual sobre el Càncer de Mama ha servit de punt de trobada de més de 2.000 professionals especialistes en diferents àmbits de la prevenció, el diagnòstic, el tractament i l'avaluació del càncer de mama i s'ha caracteritzat per donar la resposta que es necessita, a l'actualitat, a la malaltia. Alhora, aquesta Jornada sempre ha anat un pas endavant en allò que possiblement preocuparà en breu les pacients com els possibles efectes adversos de la detecció precoç, tenir fills després de patir un càncer gràcies a la vitrificació d'òvuls o el seguiment de les dones supervivents al càncer de mama, sortosament cada dia més nombroses.

Per a més informació: [Programa de detecció precoç del càncer de mama](#)

Per a més informació: www.parcdesalutmar.cat

Servei de comunicació | Passeig Marítim 25-29 | 08003 Barcelona | Tel. 93 248 30 72 |
Tel. 93 248 34 15 | Tel. 93 316 07 07 o Maribel Pérez (619885326)
Margarida Mas (626 523 034).